

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 14.8.2025 § 32

Maa-aineslupa, MAL 4§ / Savon Kuljetus Oy / Suonenjoki, Riihimäki II (778-403-5-101) ns. Kulmamonttu

Luvan hakija ja toiminnanharjoittaja

Savon Kuljetus Oy
Asevarikontie 15
70800 Kuopio
Y-tunnus: 0171337-9

Toiminta ja sen sijainti

Hiekan ja soran ottaminen.
Sijainti: Suonenjoki
Kiinteistötunnus: Riihimäki II 778-403-5-101
Koordinaatit (ETRS-TM35FIN) N: 6935502, E: 501309

Luvan hakemisen peruste ja lupaviranomaisen toimivalta

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa. Maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (KYHL 64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (MAL 7 §).

Asian vireille tulo

Lupahakemus on tullut vireille 27.2.2025.

Toimintaa koskevat muut luvat ja sopimukset

Suonenjoen keskustan eteläpuolella noin 15 km etäisyydellä sijaitseva Riihimäki II ("Kulmamonttu") on avattu ja toiminnassa oleva soranottoalue. Alueelle on myönnetty maa-aineslupa (Kuopion kaupunki Ympäristö- ja rakennuslautakunta 11.6.2015 § 60), joka on päättynyt 31.7.2025. Hakijalla on maanomistajien lupa hakea alueelle maa-aineslupaa.

14.08.2025

Asianro 3347/11.02.00/2025

Alueen kaavoitustilanne, maankäyttö sekä ympäristövaikutuksille herkäät kohteet

Hakemusalue sijaitsee noin 15 km etäisyydellä Suonenjoen kaupungin keskustan alueelta, alueella ei ole voimassa asema- tai yleiskaavaa. Pohjois-Savon maakuntakaavassa alueelle ei sijoitu kaavamerkintöjä.

Hakemusalue ei sijaitse pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue, Viipperonharjun luokan 2 pohjavesialue, sijaitsee noin 4 km etäisyydellä hakemusalueesta kaakkoon. Hakemusalueen vieressä on ollut Hukkasenharjun luokan 2 pv-alue (tunnus 0877803), mutta se on poistettu pohjavesiluokituksesta. Hakemusalueen lounaisreunassa on pohjavesiputki H14.

Hakemusaluetta lähimmät vesistöt ovat Pieni Kyränlampi ja Kyränlampi kaakossa sekä Pää-Hukkanen, VäliHukkanen ja Iso-Hukkanen etelässä. Maastokartan mukaan Kyränlammen pinnankorkeus on +129,6 ja IsoHukkasen +128,5 (N2000).

Hukkasenharjun alueelta on poistettu pohjavesiluokitus, joten ottotaso on suunnitelman mukaan +131,5 N2000. Suojakerros pohjaveteen on vähintään 1 – 2 m.

Hakemusalueella on aloitettu maa-aineksen ottotoiminta vuonna 2005. Lupakaudella 2005 – 2014 alue on avattu nykyiseen laajuuteensa. Alueen pintamaat on kuorittu ja ne on läjitetty alueen reunoille. Alue on ollut ja aluetta ympäröi havupuuvaltainen kasvatusmetsä. Alueen korko nykytilassa vaihtelee +134 ... +144 (N2000) välillä.

Hakemusalue ei merkittävästi näy lähimaisemassa, sillä alueen reunoille on läjitetty pintamaat ja nämä alueet ovat kasvillisuuden peitossa. Kaukomaisemaan alueella ei ole suurta merkitystä, koska se sijaitsee maastokarttatarkastelun perusteella mäen juurella ja tien vieressä.

Alue ei sijoitu luonnonsuojelu- tai Natura 2000 -alueelle, aluetta lähellä ei sijaitse kulttuurimaisemia tai arvokkaita maisema-alueita tai muinaisjäänöksiä. Alueen kaakkoispuolella sijaitsee Metsälain 10§ mukainen erityisen tärkeä elinympäristö Pieni Kyränlammen ympärillä. Alue ei sijoitu ympäristöministeriön luokittelemalle pohjavesialueelle. Alue on mukana Suonenjoen pohjaveden yhteistarkkailussa.

Alueen itäpuolella kulkee Mäkräntie ja alueen eteläpuolella Pajamäen metsäautotie. Pajamäen metsäautotie on rakennettu Mäkräntien ja Hukkasentien maa-ainesalueen liikennöinnin vuoksi. Käyttämällä tätä eteläpuolen tieyhteyttä vältetään maa-aineskuljetusten liikennöinti lähimpien kiinteistöjen välittömässä läheisyydessä. Ottamisalue rajoittuu eteläreunastaan Pajamäen metsätiehen, jonka kautta on yhdelle kiinteistölle tieoikeus Mäkräntieltä. Kyseessä on kuitenkin rakentamaton kiinteistö ja ottamistoiminnassa pidetään huoli, että tie pysyy kunnossa ja turvallisena liikennöidä. Pajamäen metsätie yhdistää Mäkräntien ja Hukkasentien.

Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 240 metrin etäisyydellä.

Kulmamontun ottamisalueen kaakkoispuolella sijaitsee Metsälain 10§ mukaan suojeltu kohde, Pieni Kyränlammen ympäristö. Ottamisalueen ja suojelualueen väli on vähintään 24 m. Ottamisalueelta ei ohjaudu suojelualueelle pintavesiä, sillä Mäkräntie kulkee alueiden välissä.

14.08.2025

Asianro 3347/11.02.00/2025

Ottamisalueen mahdolliset pintavalunnat ohjautuvat alueen eteläosaan, Mäkräntien varteen, josta virtaus on kohti länttä.

Kuvaus toiminnasta

Savon Kuljetus Oy hakee alueelle maa-ainelain (555/1981) mukaista maa-aineslupaa 100 000 m³tr kokonaisottomäärälle. Lupaa haetaan 15 vuoden ajalle. Lisäksi haetaan MAL 21 § mukaista lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta.

Lupaa haetaan 15 vuoden ajalle sillä perusteella, että alue on jo katsottu soveltuvaksi maa-ainestenottoon aiemmissa lupaprosesseissa. Kiviainesten kestävä käytön periaatteiden sekä kiertotalouden ja materiaalien uusiokäytön yleistyessä jo avatut alueet ovat tarkoituksenmukaista hyödyntää mahdollisimman säästeliäästi, mikä tarkoittaa pidempää ottoaikaa. Lisäksi alueelle ei kohdistu kaavoituksen aluerajauksia eikä alue sijaitse pohjavesialueella, joten maa-ainesten ottotoiminta ei aiheuta ristiriitaisuuksia maankäytön suunnittelun kanssa eikä lisää riskiä ympäristövaikutuksille.

Lupaa haetaan kokonaisottomäärälle 100 000 m³. Tasaisella ottotahdilla vuosittainen laskennallinen ottomäärä olisi 6 666 m³tr, mutta ottomäärään vaikuttaa ennen kaikkea lähialueen kiviaineskysyntä. Ottotoiminnassa saattaa olla vuosia, jolloin alueelta otetaan enemmän kiviaineksia ja vuosia, jolloin ottotoiminta on vähäisempää.

Ennen toiminnan aloittamista ottoalue merkitään maastoon ja alin sallittu ottotaso merkitään selkein korkomerkinnöin. Ottoalueen maanpinta vaihtelee alueen nykytilanteessa +134...+140 N2000. Alin ottotaso alueella on +131,5 N2000. Pohjaveden ylin mitattu pinnantasotaso alueella on +129,44 N2000. Pohjaveden pinnankorkeuteen jää noin 2 m suojakerros ottamistoiminnan aikana.

Lupahakemuksen käsittely

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu kuuluttamalla 23.4. – 30.5.2025 Kuopion ja Suonenjoen kaupunkien sähköisillä ilmoitustauluilla. Hakemuksen vireilläolosta on tiedotettu lisäksi kirjeitse naapurikiinteistöjen omistajia. Asiakirjat ovat olleet kuulutusaikana nähtävillä Kuopion kaupungin internet-sivuilla.

Pyydetty lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Pohjois-Savon ELY-keskukselta sekä Kuopion Kulttuurihistorialliselta museolta.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen luonnonsuojelu- ja alueidenkäyttö -yksikkö ilmoitti, ettei heillä ole lausuttavaa hakemuksesta.

14.08.2025
Asianro 3347/11.02.00/2025

Kuopion Kulttuurihistoriallinen museo ilmoitti, ettei heillä ole lausuttavaa hakemuksesta.

Muistutukset

Hakemuksesta ei ole tehty muistutuksia.

Tehdyt tarkastukset

Alue on tarkastettu viimeksi vuosittaisen valvontakäynnin yhteydessä.

Esitys

Ympäristö- ja rakennuslautakunta myöntää Savon Kuljetus Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen ottamissuunnitelman mukaiselle ottamisalueelle tilalla Riihimäki II (778-403-5-101).

Toiminnassa tulee noudattaa lupahakemuksessa ja ottamissuunnitelmassa mainitun lisäksi seuraavia lupamääräyksiä:

1. Lupa oikeuttaa maa-ainesten ottamiseen ottamissuunnitelmassa rajatulta 2,2 ha:n ottoalueelta. Ottamismäärä on enintään 100 000 m³ltr. (MAL 11 §)
2. Alin ottotaso on +131,5 m (N2000). Havaittuun ylimpään pohjaveden pinnantasoon tulee jättää vähintään 2 m suojapaksuus. (MAL 11 §)
3. Ottoalue on merkittävä maastoon niin, että alueen rajat ja alin ottotaso ovat nähtävissä koko ottamistoiminnan ajan. Alimman ottotason merkinnät tulee olla ainakin niissä paikoissa, mistä kulloinkin maa-ainesta otetaan. Ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle on tarvittaessa estettävä puomilla tai vastaavalla järjestelyllä. (MAL 11 §)
4. Ennen toiminnan aloittamista alueella on pidettävä alkukatselmus, jossa käydään läpi lupaan liittyvät asiat. (MAL 11 §)

Perustelut: Määräykset 1,2,3 ja 4 ovat tarpeen tiedonkulun varmistamiseksi ja valvonnan kannalta. Alkukatselmus on tarpeen pitää, jotta varmistutaan, että toiminnanharjoittaja on selvillä luvan määräyksistä ja määräysten mukaiset toimet on tehty ennen ottotoiminnan aloittamista. Ottamisalueen merkintävaatimuksella varmistetaan, että ottotoiminta pysyy suunnitelluissa rajoissa. Lisäksi merkintä helpottaa ottamistoiminnan valvontaa ja seurantaa.

5. Työkoneiden tankkaus sekä mahdolliset tilapäiset huoltotyöt tulee tehdä siten, että maaperään ei joudu öljyä tai muita ympäristölle tai terveydelle vaarallisia kemikaaleja. Alueella käytettävien polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaipallisia.

14.08.2025

Asianro 3347/11.02.00/2025

Polttoainevarastosäiliöt ja tankkauspistooli on varustettava lukituksella sekä polttoainesäiliöt ylitäytönestimillä ja lukittavilla sulkuventtiileillä.

Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelypaikkojen maaperä tulee olla suojattu öljyhiilivetyjen ja kemikaalien vaikutusta kestäväällä materiaalilla, esimerkiksi öljynkestävällä HDPE-muovikalvolla ja sen päälle levitettävällä 30 cm:n hienojakoisella suojamaakerroksella.

Maaperäsuojauksen reunat tulee olla korotetut, niin että alueelta öljy yms. vuodot voidaan onnettomuustilanteissa kerätä hallitusti talteen.

Tankkauspaikalla maaperäsuojauksen tulee olla niin laaja, että se kattaa myös tankattavan työkoneen alan. Maaperäsuojauksen kunto tulee tarkistaa päivittäin ja se on kunnostettava välittömästi, kun vaurioita havaitaan. (MAL 11§)

Perustelu: Lupamääräyksellä varmistetaan, että polttoaineet varastoidaan turvallisesti säiliöissä, joissa on vuotoaltaat onnettomuustapauksien varalta. Suurimmat riskit sille, että maaperään joutuu öljyä, liittyvät polttoaineiden tankkauksiin ja työkoneiden huoltopaikkoihin. Näiden alueiden maaperä tulee suojata riittävästi niin, että mahdolliset öljypäästöt eivät pääse suoraan maaperään. Suojaus on tarpeen tehdä myös muille alueille, joilla varastoidaan öljytuotteita esim. työkoneissa.

6. Toiminnassa on noudatettava esitettyä kaivannaisjätteitä koskevaa jätehuoltosuunnitelmaa. Jätehuoltosuunnitelma on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava viiden vuoden kuluttua tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Arvioinnista on ilmoitettava Kuopion kaupungin alueellisille ympäristönsuojelupalveluille. (MAL 5a ja 16b §, VNA 190/2013)

Perustelu: Kaivannaisjätteitä koskevassa jätehuoltosuunnitelmassa on sitovasti esitetty toiminnassa muodostuvien maiden käsittely. Suunnitelma on hyväksytty osana maa-aineslupahakemusta. Toimittaessa suunnitelman mukaisesti kaivannaisjätteistä ei aiheudu ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

7. Luvan haltijan on ilmoitettava vuosittain tammikuun loppuun mennessä edellisenä vuonna otetut maa-ainesmäärät ja laatu NOTTO-tietokantaan. (MAL 23a §, VNA maa-ainesten ottamisesta 9 §)

Perustelu: Luvan haltijan on tehtävä maa-aineslain 23a §:n mukainen ilmoitus vuosittain otetun aineksen määrästä ja laadusta.

8. Pohjaveden pinnankorkeutta on seurattava kerran vuodessa havaintoputkesta H14.

14.08.2025

Asianro 3347/11.02.00/2025

Toiminnanharjoittajan tulee osallistua Suonenjoen pohjavesien yhteisseurantaan.

Vuotuiset tarkkailutulokset on toimitettava Kuopion kaupungin alueellisille ympäristönsuojelupalveluille ja Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä. (MAL 11§)

Perustelu: Ottamisen pohjatason ja ylimmän pohjaveden pinnan väliin tulee jäädä riittävän paksu suojakerros. Riittävän suojakerrospaksuuden varmistamiseksi tulee alueen pohjaveden pinnankorkeutta seurata määräyksen mukaisesti.

9. Toiminta-alueelle tulee tehdä varautumissuunnitelma onnettomuuksien ja poikkeuksellisten tilanteiden varalta. Kaikkien alueella työskentelevien tulee perehtyä laadittuun suunnitelmaan.

Öljyvahinkoja varten alueella on oltava riittävästi imeytysainetta sekä tiivis pohjainen paikka, johon saastunut maa voidaan väliaikaisesti koota.

Poikkeuksellista tilanteista, vahingoista ja onnettomuuksista on välittömästi ilmoitettava Kuopion kaupungin alueellisille ympäristönsuojelupalveluille, Pohjois-Savon pelastuslaitokselle sekä Pohjois-Savon ELY-keskukselle. (MAL 11§)

Perustelu: Määräyksillä ehkäistään haitallisia ympäristövaikutuksia. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä aiheuttamiensa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Poikkeuksellisissa tilanteissa on tarpeen arvioida välittömästi mahdolliset ympäristö- ja terveysriskit sekä tarvittavat toimenpiteet.

10. Mikäli luvan saaja siirtää oikeuden maa-ainesten ottamiseen toiselle, vastaa luvan saaja edelleen lupamääräysten noudattamisesta, ellei lupaviranomainen eri hakemuksesta vapauta häntä vastuusta. (MAL 13a §)

Perustelu: Määräys on tarpeen toiminnan valvonnan kannalta.

11. Toiminnan päätyttyä alue on siistittävä niin, että sinne ei jää jätettä, romua tai muuta sinne kuulumatonta ainetta tai tavaraa. Mahdolliset varastokasat on sijoitettava alueelle niin, että ne eivät estä alueen jälkihoitoa.

Maisemoidessa luiskat on muotoiltava mukaillen luonnon omia muotoja, välttämällä yksitoikkoisia pintoja. Rinteiden ylä- ja alaosat tulee pyöristää ja luiskien kaltevuuden tulee olla suunnitelmassa esitetyn mukaiset. Rinteiden kaltevuutta voidaan maiseman elävöittämiseksi vaihdella niiden eri osissa. Lohkareita ja isoja kiviä ei saa haudata alueelle.

Luiskien ja pohjien tasaukseen on käytettävä puhtaita, vettä johtavia maa-aineksia. Alueelle on jälkihoitotoimenpiteenä muodostettava kasvukerros kasvillisuudelle.

14.08.2025

Asianro 3347/11.02.00/2025

Jälkihoitotoimenpiteitä tulee tehdä alueella sitä mukaa kuin maa-ainesten ottamisen edistyessä niitä on mahdollista tehdä. Kokonaisuudessaan jälkihoitotoimenpiteet on tehtävä luvan päättymispäivämäärään mennessä. Maisemointitöiden suorittamisesta tulee tehdä ilmoitus Kuopion kaupungin alueellisille ympäristönsuojelupalveluille lopputarkastuksen pitämiseksi. (MAL 11§)

Perustelu: Toiminnanharjoittaja on vastuussa ympäristövaikutuksista, niiden torjunnasta ja tarkkailusta myös toiminnan päätyttyä. Määräyksillä voidaan varmistua, että alueelle ei jää toiminnasta peräisin olevia jätteitä, eikä riskiä maaperän tai pohjaveden pilaantumiselle ole. Samalla varmistetaan, ettei toiminnasta ole aiheutunut maisemakuvan turmeltumista ja että maisemoitu ottamisalue sopeutuu luontevasti ympäröivään maisemaan.

12. Lupamääräysten noudattamisen vakuudeksi on luvansaajan toimitettava 8 900 € euron vakuus. Vakuuden on oltava voimassa 31.5.2036 saakka.

Vakuus palautetaan, kun alue on saatettu lupamääräysten mukaiseen kuntoon ja tämä on todettu valvojan viranomaisen toimittamassa loppukatselmuksessa. (MAL 12 §)

Perustelu: Vakuudella varmistetaan, että lupamääräysten mukaiset jälkihoitotoimenpiteet tulee suoritettua.

13. Toiminta voidaan aloittaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää. (MAL 21 §, YsL 199 §)

Perustelu: Kyseessä on maa-ainesluvan myöntäminen alueella jo aiemmin harjoitetulle toiminnalle. Toiminnan aloittamisesta ei aiheudu sellaista pysyvää haittaa tai vahinkoa, mikä estäisi toiminnan aloittamisen ennen päätöksen lainvoimaisuutta. Valitusviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Luvan myöntämisen edellytykset ja yleiset perustelut lupapäätökselle

Kohteessa on suoritettu maa-ainestenottotoimintaa jo ennen juuri päättynyttä lupakautta. Ottamisalueen maisemalliset ja geologiset arvot ovat jo heikentyneet, koska alue on osa maa-ainesaluetta, josta on otettu maa-ainesta jo aiemmin. Ottamisalueella ei ole metsä-, luonnonsuojelu- tai vesilain mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä eikä muita luontokohteita. Näin ollen ottamisalueella ei voida katsoa olevan erikoisia luonnonesiintymiä eikä merkittäviä kasvillisuuden luomia luonnon kauneusarvoja.

Jälkihoitotoimenpitein alue palautuu metsätalouskäyttöön. Lisäksi ottamistoiminnan jälkeen alue noudattaa ympäröivän harjun muotoja ja maisemallisesti alue eheytyy. Näin ollen ottamistoiminta ei turmele maisemakuvaa.

Pohjaveden laatua ja antoisuutta ei heikennetä. Näin ollen huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia luonnonolosuhteissa ei tapahdu.

Päätöksessä on myös otettu huomioon, mitä on säädetty kaivannaisjätteiden jätehuollosta. Luvassa on asetettu ottoalueen maisemointiin liittyvä vakuus.

Lupamääräysten mukaisesti toimittaessa toiminnasta ei aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Maa-aineslain (555/1981, MAL) 10.1 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi. Lupa voidaan MAL 10.2 §:n mukaan erityisistä syistä kuitenkin myöntää pitemmäksi ajaksi, jos se hankkeen laajuuteen, esitetyn suunnitelman laatuun ja muihin ainesten ottamisessa huomioon otettaviin seikkoihin nähden katsotaan sopivaksi. MAL 10.2 §:n mukaan lainkohdassa tarkoitettuna erityisenä syynä luvan voimassaolon pidentämiselle voidaan pitää sitä, että ottaminen kohdistuu maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, MRL) mukaisessa voimassa olevassa maakuntakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa maa-ainesten ottamiseen varatulle alueelle. Alue ei sijaitse kaavoitetulla alueella, eikä siten ole kaavaan merkitty maa-ainesten ottoalueeksi. Lupa myönnetään 10 vuodeksi.

Luvan voimassaolo ja lupamääräysten tarkistaminen

Tämä päätös on voimassa 31.8.2035 asti.

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3, 4a, 5, 6, 7, 10-16, 19-21, 23, 23a §

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1-4, 6-9 §

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)

Kuopion kaupunki, maa-aineslupia ja maisematyölupia koskeva taksa

(ympäristö- ja rakennuslautakunta 14.11.2024 § 73)

Maksut ja niiden määräytyminen

Luvan käsittelystä ja ottosuunnitelman tarkastamisesta peritään taksan mukaisesti 1 420 €. Käsittelymaksu perustuu maa-ainestaksaan.

Vuotuisena valvontamaksuna peritään voimassa olevan taksan mukaisesti 500 €.

14.08.2025

Asianro 3347/11.02.00/2025

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen.